

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D., JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobců: **a) Z. A., b) nezl. O. R., c) nezl. R. R., d) nezl. M. R.**, zast. Mgr. Ondřejem Rejskem, advokátem se sídlem Buzulucká 431, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 7. 2008, č. j. 29 Az 56/2007 - 60,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokáta Mgr. Ondřeje Rejska **se určuje** částkou 7020 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně [ad a)] podala dne 30. 5. 2006 jménem svým a jménem svých dětí [žalobci b), c) a d)] žádost o udělení mezinárodní ochrany (podle tehdejších předpisů žádost o azyl). V žádosti uvedla, že svou zemi původu opustila z náboženských důvodů, a to zejména kvůli tomu, že se obává o svého manžela, který by mohl být v Kazachstánu uvězněn pro své náboženské vyznání, a to ve vykonstruovaném procesu, který by mohl vést k mnohaletému trestu odnětí svobody. Dále žalobkyně uvedla, že sama pocítovala diskriminaci v přístupu k lékařské péči pro zřetelné atributy své víry (povinnost nosit šátek na hlavě), že v roce 2000 ji při cestě z Almaty do Atyrau kvůli jejímu šátku na hlavě policisté prohledali věci a rozházeli je a, že se ve vlasti posmívali jejím dětem.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 8. 2007, č. j. OAM-453/LE-05-P13-2006, nebyla žalobkyni a jejím nezletilým dětem (jejichž jménem žádost o mezinárodní ochranu podala žalobkyně) udělena mezinárodní ochrana podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Žalovaný svůj závěr o neudělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu odůvodnil tím, že žalobci neuvedli žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovozovat, že vyvábili v zemi původu činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod.

Pokud jde o neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, žalovaný konstatoval, že (1) o samotnou stěžovatelku neprojevovaly kazašské státní orgány cílený zájem a v praktikování její víry jí nebylo bráněno; (2) incident z roku 2000 byl ojedinělý a do roku 2006 (tj. do odchodu z Kazachstánu) se již neopakoval; (3) dostupné zprávy o zemi původu nepotvrzují, že by kazašské orgány trvale a plošně postupovaly proti ženám nosícím šátek; (4) ústrky ze strany lékařů a posmívajících se spoluobčanů nedosahují intenzity pronásledování a žalobkyně se navíc nepokusila požádat o pomoc kazašské státní orgány; (5) důvody uváděné manželem se týkají primárně jeho osoby a nikoliv žalobkyně a navíc mezinárodní ochrana jejímu manželovi udělena nebyla.

Pokud jde o neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, žalovaný konstatoval, že jednání příslušníků kazašských bezpečnostních složek ani soukromých osob vůči žalobcům nedosahuje intenzity „nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu“ ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neshledal ani jiné důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalovaný rovněž zamítl udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu; humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, popř. doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu. Ke stejným závěrům dospěl žalovaný i v případě nezletilých dětí žalobkyně.

Žalobci brojili proti tomuto rozhodnutí žalobou ke Krajskému soudu v Hradci Králové, ve které namítali, že žalovaný nezjistil řádně a úplně skutkový stav věci. Dále žalobci tvrdili, že splňují podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, popř. alespoň doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona. K neudělení azylu a doplňkové ochrany žalobkyně uváděla, že (1) byla bita lékařem z důvodu příslušnosti k muslimské víře; (2) pronásledování žalobců vychází z toho, že státní orgány požadují registraci náboženských skupin; a (3) protokol o pohovoru věrně nereprodukuje její tvrzení, a tudíž došlo ke změně smyslu jejich sdělení. Podáním ze dne 27. 3. 2008 žalobci rozvedli své žalobní námitky následovně: (1) podařilo se jim získat rozhodnutí žalovaného, ve kterých byl podle nich ve skutkově podobných případech azyl udělen, a proto navrhuje důkaz těmito spisy; (2) je dán i důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobci realizovali nejen svou svobodu vyznání, ale též právo shromažďovat se a s jinými se sdružovat; a (3) žalovaný nevezal v potaz, že jim po návratu do Kazachstánu hrozí postih za nelegální emigraci.

Krajský soud rozsudkem ze dne 24. 7. 2008 tuto žalobu zamítl. V odůvodnění krajský soud mj. konstatoval, že (1) stěžovatelce nebylo bráněno se shromažďovat či sdružovat, ani nebyla za realizaci těchto práv trestána, a na tom nic nemění ani ojedinělé zadržení jejího manžela a ústrky ze strany zdravotnického personálu; (2) hrubé jednání ze strany zdravotnického personálu při porodu bylo pouze ojedinělým aktem, a tudíž nedosahuje intenzity pronásledování; (3) stěžovatelka se nikdy neobrátila se svými problémy na státní orgány o pomoc; (4) ze zpráv o zemi původu nelze dovodit, že by byli navráťivší se žadatelé o mezinárodní ochranu vystaveni po svém návratu do Kazachstánu těžšímu postihu; (5) ostatní tvrzené skutečnosti se týkaly primárně jejího manžela. Krajský soud rovněž zamítl návrh na provedení důkazů správními spisy (týkajícími se žádostí o mezinárodní ochranu, u kterých byl udělen azyl) a neztotožnil se ani s argumenty žalobců namítajícími další procesní pochybení žalovaného.

Žalobci (stěžovatelé) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, ve které namítají důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelé rozvedli své námitky uplatněné před krajským soudem následujícím způsobem: (1) namítají, že splňují podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu, neboť azyl měl být A. R. (manželovi stěžovatelky) po právu

udělen; (2) důvody, pro které požádal o mezinárodní ochranu manžel stěžovatelky jsou i důvody všech stěžovatelů; (3) po návratu do Kazachstánu jim hrozí ponižující zacházení, nebo uvěznění (resp. udělení pokuty) A. R. za neregistraci náboženského sdružení bude ponižující i pro ně; (4) povinnost registrace náboženského sdružení je v rozporu s jejich svědomím; (5) krajský soud se v projednávané věci neřídil ústavní zásadou rovnosti (tj. aby ve skutkově shodných nebo podobných případech nevznikaly nedůvodné rozdíly), neboť nepřipustil důkaz azylovými spisy žalovaného, ve kterých žalovaný azyl udělil, čímž zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí v projednávané věci; a (6) žalovaný nevzal v potaz, že jim po návratu do Kazachstánu hrozí postih za nelegální imigraci.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost, přičemž se ztotožnil se závěry vyjádřenými v napadeném rozsudku krajského soudu a odkázal na správní spis, na své rozhodnutí i na vyjádření k žalobě.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že je přípustná.

O přijatelnou kasační stížnost se podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaného pod č. 933/2006 Sb. NSS, jedná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) kasační stížnost obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele (blíže viz citované usnesení zdejšího soudu).

Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

Pokud jde o první kasační námitku, zdejší soud konstatuje, že žalovaný manželovi stěžovatelky mezinárodní ochranu neudělil a krajský soud jeho žalobu zamítl. Rodičům ani sourozencům stěžovatelky tak žádána z forem mezinárodní ochrany udělena nebyla, a tudíž nejsou prozatím splněny zákonné podmínky pro aplikaci § 13 zákona o azylu na stěžovatele (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2004, č. j. 4 Azs 147/2004 - 81, publ. pod č. 388/2004 Sb. NSS). Na tom nemění nic ani skutečnost, že manžel stěžovatelky podal kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu (věc vedena u zdejšího soudu pod sp. zn. 5 Azs 7/2009; pozn. NSS). I pokud zdejší soud shledá kasační stížnost manžela stěžovatelky důvodnou, neznamená to bez dalšího, že mu bude udělena jedna z forem mezinárodní ochrany; pokud se tak posléze stane, připadá u stěžovatelů v projednávané věci v úvahu, aby si podali novou žádost o mezinárodní ochranu vzhledem k možnosti udělení azylu za účelem sloučení rodiny (§ 13 zákona o azylu) či doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny (§ 14b zákona o azylu).

Pokud jde o druhou kasační námitku, Nejvyšší správní soud podotýká, že již opakovaně judikoval, že stěžovatelé nemohou bez dalšího odvozovat své vlastní předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany od tvrzeného pronásledování jiné osoby, byť je tato osoba jejich rodinným příslušníkem (v projednávaném případě manželem a otcem); viz rozsudky zdejšího soudu ze dne 15. 9. 2005, č. j. 1 Azs 41/2005 - 63; ze dne 26. 4. 2006, č. j. 4 Azs 332/2005 - 80; ze dne 15. 5. 2007, č. j. 2 Azs 15/2007 - 51; ze dne 22. 3. 2007, č. j. 2 Azs 126/2006 - 89; a ze dne 26. 4. 2007, č. j. 7 Azs 12/2007 - 67, vše www.nssoud.cz. Ustanovení § 12 zákona o azylu se vždy vztahuje k osobní situaci jednotlivého žadatele. Každá žádost o udělení mezinárodní ochrany,

a tedy i žádost rodinného příslušníka, musí být posouzena vždy individuálně; každý z rodinných příslušníků pak může tvrdit, a také i případně mít, jiné důvody pro udělení azylu.

Ke třetí kasační námitce je třeba uvést, že osoby, které porušují zákon tím, že se odmítají podrobit registraci náboženské skupiny, musejí počítat se zákonem předvídanými důsledky svého jednání, včetně případných trestních či jiných sankcí. Navíc udělení pokuty zjevně nedosahuje intenzity „ponižujícího trestu“ ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu (viz rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, www.nssoud.cz) ani intenzity pronásledování ve smyslu § 12 téhož zákona (k tomu zdejší soud odkazuje na svou bohatou prejedikaturu k posouzení otázky, které jednání dosahuje intenzity pronásledování a které ne; srov. např. rozsudek ze dne 27. 6. 2005, č. j. 4 Azs 377/2004 - 75; rozsudek ze dne 27. 6. 2005, č. j. 4 Azs 395/2004 - 68; rozsudek ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54; rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 2 Azs 51/2003 - 44; rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54; usnesení ze dne 11. 10. 2007, č. j. 6 Azs 47/2007 - 67, vše www.nssoud.cz; či rozsudek ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, publ. pod č. 1066/2007 Sb. NSS).

Pokud jde o čtvrtou kasační námitku, Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, že požadavek na registraci náboženských skupin v Kazachstánu není do té míry diskriminační, aby ho bylo možno považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2008, č. j. 8 Azs 23/2008 - 75 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2008, č. j. 7 Azs 12/2008 - 98, oba dostupné na www.nssoud.cz).

Při posouzení páté kasační námitky lze stěžovatelům dát v obecné rovině za pravdu v tom, že ústavní pořádek i správní řád kladou na správní orgán požadavek, aby obdobné případy posuzoval shodně, aby tedy nečinil mezi jednotlivými žadateli o mezinárodní ochranu nedůvodné rozdíly. Dodržování této zásady podléhá kognici správních soudů, avšak ani její uplatňování nemůže vést k tomu, že by měla být udělena jedna z forem mezinárodní ochrany někomu, kdo pro to nespĺňuje zákonné podmínky. Právě do této kategorie spadají, jak bylo již vysvětleno, i žádosti stěžovatelů, krajský soud tedy nepochybil, pokud v této věci návrh stěžovatelů na provedení dokazování spisy jiných žadatelů o azyl zamítl. Přitom krajský soud svůj postup odůvodnil, nejedná se tedy o opominutý důkaz.

K šesté kasační námitce zdejší soud uvádí, že žalovaný i krajský soud se s touto otázkou dostatečně vypořádali, přičemž vycházeli z informací o zemi původu, které obavy stěžovatelů nepotvrzují.

Stěžovatelé rovněž nepoukazují na rozpornou judikaturu ani nenavrhují učinit judikatorní odklon. Krajský soud se při výkladu výše uvedených prvků definice uprchlíka a beneficiáře doplňkové ochrany nedopustil zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatelů.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti a krajský soud se *prima facie* v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatelům byl pro řízení o kasační stížnosti (a předtím pro řízení o žalobě) ustanoven krajským soudem zástupce z řad advokátů, Mgr. Ondřej Rejsek; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci stěžovatelů byla přiznána odměna a náhrada hotových výdajů v celkové částce 7020 Kč [jeden úkon právní služby za 2100 Kč spočívající v písemném podání soudu ve věci doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění, přičemž odměna za tento úkon byla zvýšena vzhledem k počtu zastupovaných osob v souladu s § 12 odst. 4 advokátního tarifu na částku 6720 Kč, dále pak jeden režijní paušál po 300 Kč, celkem tedy 7020 Kč]. Nejvyšší správní soud naopak neuznal za samostatný úkon právní služby první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, neboť Mgr. Ondřej Rejsek zastupoval stěžovatele již v řízení před krajským soudem.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. května 2009

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu